

درویان

در خپوست ها

در میان سرخپوست ها

خطاطرات سفر دانشجویان عدالت خواه به بولبوبی

تحقيق و تدوین: احسان دهقانی و امین سردآرایادی

فهرست

۷.....	مقدمه
۱۹.....	پیشگفتار
۲۳.....	در میان خاطرات
۴۱.....	در میان نگاهها
۶۵.....	در میان سرخپوست‌ها
۱۱۳.....	در میان پرسش‌ها
۱۲۵.....	مؤخره
۱۸۵.....	یادداشت ناشر

مقدمه

جوان و دانشگاه

تاریخ را که ورق می‌زنیم، صفحه به صفحه آن پُر است از شجاعت، رشدات و مردانگی جوانانی که مسیر حرکت تاریخ را عوض کرده‌اند؛ جوانانی که زمانه را به دونیمه قبیل و بعد از حضورشان تقسیم کرده‌اند. جوان و ویرگی‌های ذاتی جوانی‌اش، انسان را به حرکت و امی‌دارد و به پرسش برمی‌انگیزد. جوان پدیده‌ها را می‌نگرد و به چیستی و چرايی اش فکر می‌کند. از فکرکردن که کلافه می‌شود، سؤال می‌کند و خودش در مسیر حل مسائل گام برمی‌دارد. تفکر، پرسش، حرکت و تقلاب رای حل مشکلات جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کند، ازویرگی‌های جوان است که البته طبیعی هم هست. جوان فطرتاً نمی‌تواند با همه چیز کار بیاید؛ مثلاً با بدی‌های دنیا. او هنوز آنقدر گرفتار دنیا نشده و آنقدر طعم ظلم، فقر، فساد، تبعیض، تجاوز و تحقیر را نچشیده است که همه چیز برايش طبیعی جلوه کند یا با آن کنار بیاید یا اینکه بخشی از وضع موجود شود. متناسب با فطرت خدا جویش^۱، بدی، رذیلت، ظلم، سرگشتگی و بیچارگی را در عصر معاصر به خوبی حس می‌کند. او هنوز آنقدر فرصت نداشته که در مقابل هرجایی دردمند نشود و به روزمرگی تن دهد. جوان آنقدر فرصت نداشته که بی‌حس و شل شود و آخر

۱. «فَأَقْرَأْتَهُ كَلَمَّكَ الَّذِينَ حَبَّبْتَ أَظْفَرَهُ اللَّهُ الَّتِي فَطَرَ الْأَنْوَارَ عَلَيْهَا لَا تَنْبَيِهِ لِيَخْلُقَ اللَّهُمَّ ذَلِكَ الَّذِينَ الْقِيمَةُ وَلَكَ أَعْظَمُ الشَّانِينَ لَا يَنْقُلُونَ» (روم، ۳۰).

نگوید. جوان برای ندیدن‌ها هنوز خیلی «جوان» است! وقتی کمی دقیق تر نگاه می‌کنیم، می‌بینیم همین جوانان زمانی که سرگرم تحصیلات عالی هم باشند، متوجه می‌شوند که پاسخ تمام پدیده‌ها صرفاً از پنجه کتاب‌های نظری و از پشت عینک علوم تجربی و آزمایشگاه دیدنی نیست. باز سؤال‌ها کلاهه شان می‌کند: سؤال‌هایی که نه پاسخش در اعداد و حساب و دیفرانسیل هست، نه در «پیش» آزمایشگاه‌های شیمی، آدمی خیلی زود فهمید لاقل برخی از پدیده‌های اجتماعی و انسانی را حتی با خطکش کوتاه علوم انسانی که گاهی سانت به سانتش از تئوری‌های مخصوص دریندکشیدن انسان تشکیل شده است، نمی‌توان اندازه‌گیری کرد. علوم نظری و تجربی واستدلالی قرار بود در خدمت مردم باشند، نه ابزاری برای استثمار و استحمار آنها.

با این مقدمه کوتاه، اگر به شما بگویم که با تقریب مناسبی، عمر جریان‌های دانشجویی در ایران به بلندای زمان حضور دانشگاه در ایران است، تعجب می‌کنید؟! بله، درست شنیدید. طولی نمی‌کشد که دانشجویان جوان آزادی خواه متوجه شوند کلاس‌های درس دانشگاه، به همه سؤالاتشان پاسخ نمی‌دهد.

از خیر جهان و جریان‌های دانشجویی آن بگذریم. در همین تاریخ معاصر ایران خودمان تقریباً هیچ حرکت اجتماعی و سیاسی ای نمی‌بینید که یک طرفش به حضور دانشجویان برنگردد. اگر تقویم روی میزمان را خوب نگاه کنیم، شانزدهم آذر هرسال مثل لکه خونی دیده می‌شود. اصلاً تابه حال توجه کرده‌ایم چرا می‌گوییم مرگ برآمریکا؟ مطابق استناد، مرگ برآمریکا مولود ۱۶ آذر ۱۳۲۲ است و اولین بار از زبان آن دانشجویان شهید برآمده است. البته باید بدانیم از کدام جریان دانشجویی سخن می‌گوییم. در طول تاریخ، نمونه‌های تقلبی به هر پدیده باکیفیتی هجوم برده‌اند! مثلاً فرض کنید دمپایی بسیار مرغوبی تولید و روانه بازار شده است. در چشم برهم‌زندنی نسخه‌های تقلبی و بی‌کیفیت چیزی آن را هم می‌توانید در بازار پیدا کنید.

۱. از ظرف‌های پُرکاربرد آزمایشگاهی.